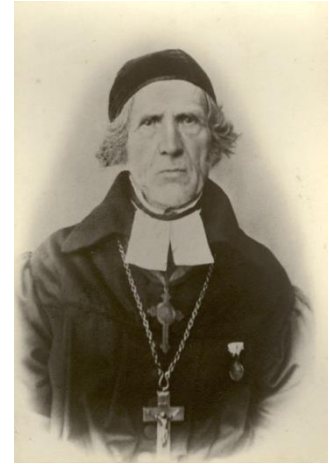


**Küsimused: Arko Olesk, Ove Pöder, Indrek Salis, Kaarel Silmato, Illar Tõnisson**

NB! võrdsete punktide korral saab parema koha võistkond, kes kogus eelvoorudes kokku rohkem punkte.

1. Kuna baltisaksa päritolu eesti vaimulike küsimine on viimase aja mälumängudel pisut soiku jäänud, parandame siinkohal vea ja küsime pildil olevat meest. 1870. aastal 69-aastasena Viljandis surnud kirikumees jutustas jumalasõna aastatel 1825-1866 ning jõudis selle kõrvalt korda saata veel nii mõndagi märkimisväärset. **Kes on pildil?**



2. Jalaka sugulasliik künnapuu on oma nime saanud sõnast „künnap“, mis tähendab paljudes eesti murretes üht kehaosa. Nimi arvatakse tulenevat ühisest omadusest: künnapuu puit on sitke nagu küsitav kehaosa. **Milline peamiselt kollageenist koosnev osa**, milliseid on täiskasvanud inimese kehas hinnanguliselt umbes 4000 tükki?

3. Selliseid fotosid on vabas looduses võimalik teha ainult ühes maailma riigis. **Millises?**



4. Parempoolsel pildil on ühe nimekirja esimene ja teine. Kolmandat me teada ei taha, aga küsime, et **kes on neljas?**



5. Nähtava lipu loomisel olid suured teened teosooft Ameerika sõjaväelasel Henry Steele Olcott'il, kes kujundas selle kas 1884. või 1885. aastal Sri Lankal viibides praegusele kujule. Lippu on põhjust levitada umbes 520 miljonil inimesel ehk 7% maailma elanikkonnast. **Kelle või mille lipuga on tegemist?**

6. Antiikmütoloogias kandis küsitavat nime pea kümmeaastane naistegelast, muuhulgas näiteks tuultejumal Aiolose tütar, päikesejumal Heliose kaaslane, Heraklese poja Aloiuse ema või preester Laokooni naine. Aga ka Teeba printsess, kes ühtest Zeusiga sai kaksikutest poegade Amphioni ja Zaethose emaks. Laiemale auditooriumile tundum on aga vast Hippolyte sõjakast amatsoonist õde, kelle baasil lõi DC Comics 1984. aastal samanimelise karakteri, tehes temast kuninganna Hippolyta õe ja ühtlasi Wonder Woman'i tädi. Karakter on pildil oleval moel jõudnud Robin Wright'i kehastatuna ka kinolinale. **Milline nimi?**



7. Ferromagneetikud on materjalid, millel on omadus iseeneslikult magneetuda. Need võivad olla ka erinevad metallide sulamid, ühendid ja mineraalid, ent elementidena loetakse toatemperatuuril ferromagneetikuteks olevat kolm keemilist elementi. Üks neist on mõistagi raud. **Mis on kaks ülejäänud keemilist elementi (1+1 punkt)?** Mendelejevi tabeli tundmine ei tee siinkohal paha.

8. Ühes maailma riigis on haldusüksused Ida-... ja Lääne-..., mille puhul käib lüngale ühe ja sama riigi naaberriigi nimi. Ida-... on pea Eesti-suurune ning ligi nelja miljoni elanikuga, Lääne-... on pisut väiksem ja elanikke on seal ca 3,2 miljonit. Kokku liites on nende provintside pindala pea sama suur kui samanimelise naaberriigi oma. **Millise riigi nime kannavad need provintsid ja millises riigis need asuvad (1+1 punkt)?**

9. See ettevõtte rajas eelmisel kümnendil Hiina Guangdongi provintsi nn Härjasarve linnaku, kuhu paigutas kogu teadus- ja arendustegevuse. Linnak koosneb tosinast rajoonist, millest igaüks on kujundatud mõne Euroopa linna eeskujul, kohati hooneid üks-ühele kopeerides. Linnaku südameks on Heidelbergi kindluse koopia, teiste rajoonide eeskujuks on olnud näiteks Český Krumlov, Verona, Bologna, Budapest, Tallinn ja Granada. Rajoone ühendab omavahel Šveitsi stiilis rong. **Milline 1987. aastal asutatud ettevõtte, mil töötajaid kokku üle 200 000, rajas selle linnaku?**



10. Erich Lõhmuse, Liivia Laasimeri ja Viktor Masingu töodel põhineb Eesti metsakasvukohatüüpide jaotus, kus iga tüüp on saanud nime sellele iseloomuliku taime järgi, nii eksisteerivad palumetsades näiteks pohla ja mustika kasvukohatüüp, sürjametsades maasika ja sarapuu kasvukohatüüp, salumetsas aga sinilille kasvukohatüüp. Eesti levinuim kasvukohatüüp kuulub laanemetsade tüübirühma ning seda iseloomustavad hea kasvu ja suure tootlikkusega kuusikud. Alusmets on üldiselt hõre, alustaimestik liigirikas, samblarinne on suhteliselt pidev ja mõõduka tihedusega. Kevadel domineerib võsaulane. Sellesse kasvukohatüüpi kuuluvaid metsi kasvab kogu Eestis, kuid enam on neid Lõuna- ja Kagu-Eestis. **Millise taime järgi on Eesti metsade levinuim kasvukohtade tüüp oma nime saanud?**

11. Tänapäevase aja algul mulda sängitatav Arnold Rüütel on taasisesiseisvunud Eesti presidendivalimistel saanud enim teisi kohti kui keegi teine, jäädes 1992. ja 1996. aasta valimiste lõppvoorus alla Lennart Merile ja 2006. aasta otsustavas voorus Toomas Hendrik Ilvesele. **Kes sai aga teise koha nendel valimistel, mille Arnold Rüütel võitis**, jäädes otsustavas voorus Arnoldile alla tulemusena 155:186? Vahetult enne valimisi andis küsitav Õhtulehele intervjuu, kus muuhulgas teatas, et joob 400 liitrit õlut aastas, mis peeti faktina vajalikuks kanda ka eestikeelsesesse Vikipeediasse.

12. Kui see pühak 4. sajandil märtrisurma suri, kaitsesid rongad tema surnukeha metsloomade eest. Mees maeti algsest Portugalist ja kogu Mandri-Euroopa edelapoolseima neeme juurde, mis on tänapäeval ka tema järgi nimetatud. 1173. aastal lasi kuningas Afonso Henriques tema säilmed laevaga Lissaboni transportida ning seda sündmust on kujutatud ka kõrval oleval Lissaboni vapil. **Kes on see Lissaboni kaitsepühak?** Mehe auks nimetas Christoph Kolumbus ka ühe Kariibi mere saare, samuti kannab tema nime üks Roheneeme saartest.



13. 1506. aastal palkas Veneetsia salateenistus mehe nimega Giovanni Soro, kelle ülesandeks sai toetada teenistust võitluses spionaažiga ning Veneetsia diplomaatide tööd. Tema välja töötatud võtted osutusid äärmiselt edukaks, nii et ka Vatikan pakkus talle hiljem samalaadset tööd. **Millise valdkonna isaks on seetõttu Giovanni Sorot nimetatud?** Arvutite tulekuga sai valdkond uusi võimalusi ning rakendusi, mida tõi välja näiteks Claude Shannon oma mõjukas 1949. aasta artiklis. Tartu Ülikoolis on kaks professorit, kelle ametinimetuses on see valdkond mainitud - Helger Lipmaa ja Dominique Unruh.

14. Selle teekonna esimene jäädvustatud läbimine leidis aset juba esimesel aastatuhandel, tolele sündmusele on antud oma nimi ning mõnel pool on see seostatav ka aastavahetusega. Alates 2018. aastast saab 453-kilomeetrise teekonna läbida aga ka pildil oleva kiirrongiga, mil nimeks Haramain. **Kust kuhu (1+1 punkt) see teekond viib?**



15. **KOLME PUNKTI KÜSIMUS:** Rahvusvaheline vaalapüügikomisjon (IWC) on alates 1986. aastast seadnud kõigile oma liikmetele kommertsliku vaalapüügi keelu. Lubatud on teaduslikel alustel vaalapüük ning püük mõnede põlisrahvaste poolt traditsiooni osana. Kommertspüügi moratooriumi eirab tänapäeval kolm riiki. **Millised kolm riiki?**

16. Rõngu alevikust Võrtsjärve lõunatipu poole sõites asub poolel teel üks umbes 40 elanikuga küla, mis 2017. aastani kuulus Puka, pärast seda aga Elva valda. Ilmselt ei teaks tollest külast keegi suuremat midagi, kui selle nime poleks endale võtnud üks 2014. aastal asutatud ja seejärel jõudsalt pildile kerkinud Tartu ettevõtte, mille põhitegevus just küsitavast külast alguse sai. Kodulehe andmetel on ettevõtte toodangu hulka läbi aegade kuulunud 196 erinevat tooteartiklit, mis teeb silmad ette paljudele konkurentidele. **Milline küla või ettevõtte?**

17. Pisut enam kui veerand sajandit tagasi alustasid Jugoslaavia väed Kosovos kohalike albaanlaste ulatuslikku tapmist. NATO reageeris sellele muu hulgas õhulöökidega Belgradile, mille järel viis Slobodan Milosevic väed Kosovost välja ning piirkond läks ÜRO kontrolli alla. Kosovos peetakse NATO aktiivse reaktsiooni peamiseks arhitektiks üht riigimeest, keda on seetõttu mitmel moel austatud. Näiteks sel suvel avati Ferizaj linnas temanimelisel bulvaril mehe elusuuruses pronkskuju. Samuti anti tema nimi (täisnimi või perekonnanimi) paljudele 1999. aastal sündinud poisslastele, kellega küsitav mees 2010. aastal Kosovot külastades ka ühispilti tegi. **Kes on see riigimees?**



18. Selle morfiinist sada korda tugevama opioidi sünteesis esmakordselt Paul Janssen 1959. aastal. Peamiselt vähipatsientide valude leevendamiseks ning operatsioonijärgseks valuraviks kasutatav ravim on tänapäeval meditsiinis enim kasutatud sünteetiline opioid. Samuti ringleb aine illegaalsel narkootikumiturul (näiteks koodnimega "valge hiinlane"), kus on paljudes riikides kaasa toonud narkosurmade laine, sest täpset doosi on selle aine puhul palju keerulisem timmida. **Milline ravim?**

19. Seni viimane euroala ühine pühendumünt, mille lasid ringlusesse kõik euroala riigid, anti välja 2022. aastal. Joaquin Jimenez poolt kujundatud 2-eurosel mündil on kujutatud üht aastail 1466-1536 elanud isikut ning numbrit 35, mis viitab ühele tänapäeval aset leidvale ettevõtmisele, millest paljud eestlasedki osa saanud. **Keda on sellel euromündil kujutatud?**

20. Piltidel olevat kala peetakse veealuse maailma üheks kõige lärmakamaks elanikuks, kuna nad hammustavad häälekalt korallide küljest tükke ning jahvatavad need peeneks liivaks. Soojades vetes õnnestub sukeldajatel tihti jälgida ning kuulata, kuidas nad koralle krõmpsivad. **Milline kala**, kui on teada, et nende nimest esimese poole moodustab ühe muust faunast tuntud perekonna üldnimetus, kellega neil teatavaid sarnasusi olevat.



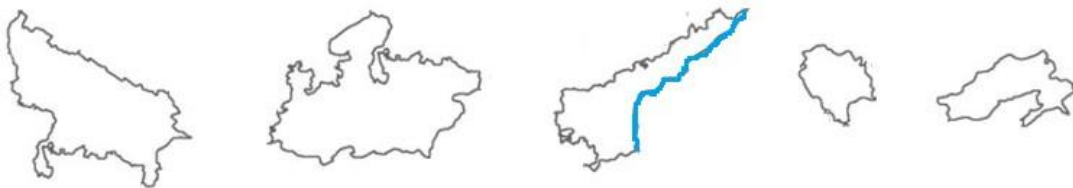
21. Kui küsitav monarh abielluma hakkas, valiti talle välja 19-aastane Baieri hertsogi tütar Helene (tuntud kui Nene). Kui väljavalitu koos ema Ludovika ja oma 15-aastase noorema õega monarhiga kohtuma sõitis, eelistas monarh hoopistükkis 15-aastast õde ja viimasest saigi tema abikaasa. **Milline monarh endale sel viisil naise sai?** Kirjeldatud episoodi on näiteks kajastatud ka ühes Eesti kanalitel näidatud telesarjas.

22. Pipi Pikksuka eestikeelne täisnimi on teatavasti Pipilota Viktuaalia Rullkardiine Piparmünta Eefraimitütar Pikksukk. Rootsi keelne originaal *Pippilotta Viktualia Rullgardina Krusmynta Efraimdotter Långstrump* viitab aga ühele teisele mündi perekonna rohttaimele, mille hübriid vesimündiga ongi piparmünt. **Milline münt?** Vastamisel võib abiks olla ka teadmine, millist nime kannab arvukuselt Eesti kolmas kärnkonnaliik, keda ajavahemikul 2006-2022 ei kohatud siinmail üldse ja peeti väljasurnuks. Samuti võib aidata pildil oleva hoone arhitekti teadmine.



23. Millist „kurikuulsat” suuremõõtmelist objekti, mis oli osa ühest veelgi suuremast objektist, hoitakse alates 2023. a suvest teadaolevalt Harjumaal, Raasiku vallas, ühes kinnisel valvataval eraettevõtte territooriumil asuvas angaaris?

24. Allpool on kujutatud ühe riigi viie esimese järgu haldusüksuse kontuure. Ühegi suurust ei ole teiste suhtes moonutatud. Merepiiri omab neist ainsana keskmine ja see on pildil tähistatud sinisega. Kõigi viie haldusüksuse nime teiseks osaks on üks ühine nimi. **Mis nimi?**



25. Kui ajakiri Fortune valis hiljuti 2024. aasta maailma kõige mõjukamaks äriinimeseks Tesla ja SpaceX'i juhi Elon Musk'i, siis teisele kohale platseerus pildil olev 1963. aastal Taipeis sündinud Jensen Huang, kellele meeldib kanda musta nahktagi ja musti teksaseid. Tema juhhib ettevõtet, mille väärtus on tõusnud kolme triljoni dollarini. **Milline ettevõtte?**



26. Stockholmi Adolf Frederiki kiriku ümber asub mitmete Rootsi suurmeeste haudu. Kirikust seest leiab aga parempoolsel pildil oleva monumendi ühele mitterootslasele, kes pärast surma sängitati esmalt praeguse kiriku kohal asunud Püha Olavi kabelisse, kust tema säilmed viidi tema sünnimaale 16 aastat pärast surma. **Kes oli see suurmees?**

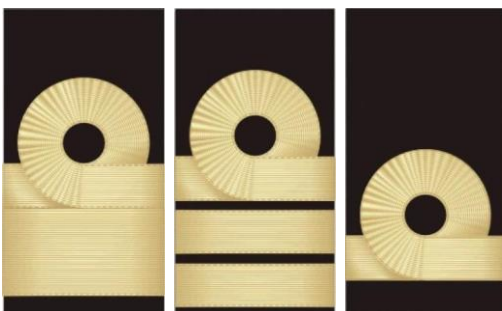


27. Sava jõe ääres asuvasse Sevnica linnakesse püstitati 2019. aastal parempoolsel pildil olev puuskulptuur linna läbi aegade kuulsaimale tütrele. Paraku põletati see peatselt maha, kuid ei läinud kaua aega, kui asemele kerkis vasakpoolsel pildil nähtav pronksskulptuur. **Keda on nendel skulptuuridel kujutatud?**

28. Gauhar Ara Begum suri 1709. aastal 75-aasta vanusena ning tema elust ei ole väga palju teada. Tema elu kõige märkimisväärsemaks sündmuseks võib pidada tema sünni, sest see põhjustas sündmuste jada, mille tulemusel valmis midagi, mis on muu hulgas lisatud ka UNESCO maailmapärandi nimistusse. **Mille valmimisele aitas omal moel kaasa Gauhar Ara Begum?**

29. Henry IV, tuntud ka kui Henry Bolingbroke oli Inglismaa kuningas aastatel 1399–1413. Ta on Inglismaa ajaloo tähelepanuväärne selle poolest, et oli esimene maa valitseja üle 300 aasta (pärast normannide Inglismaa-vallutust), kelle emakeel oli väidetavalt inglise keel. Enne troonile saamist tegeles ta sõdimisega väljaspool Briti saari ning selle raames üritas ta kahel korral (aastal 1390 koos liitlastega ja aastal 1392) ebaõnnestunult vallutada üht pealinna. **Mis linn, mis on ka tänapäeval ühe riigi pealinnaks?**

30. **KOLME PUNKTI KÜSIMUS:** Esimese mängupoole lõpetuseks kontrollime, kui hästi teatakse Eesti mereväe auastmeid. Kõrgemate ohvitseride hulka kuuluvad mereväes admiral, viitseadmiral, kontradmiral ja ....., vanemohvitseride hulka mereväekapten, kaptenleitnant ja ....., nooremohvitseride hulka aga vanemleitnant, leitnant, nooremleitnant ja ....., **Millised auastmed sobivad punktiiridele?** Ehk on abi ka nähtavatest eraldusmärkidest.



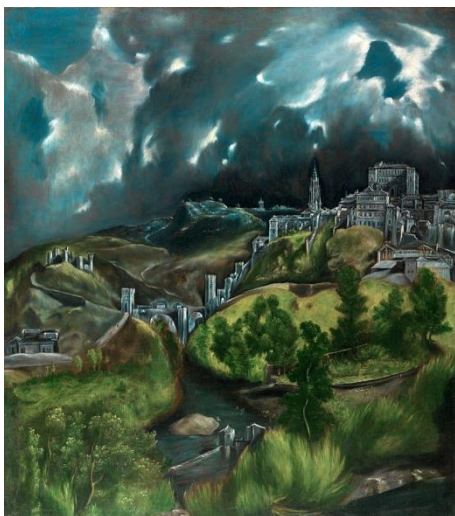
31. Eesti Teaduste Akadeemia koosseisu kuulub praeguse seisuga 79 liiget ja 18 välisliiget. Kodumaistest liikmetest ainult üks Humanitaar- ja sotsiaalteaduste osakonda kuuluv liige on spetsialiseerunud sedavõrd kultuurilisele alale nagu teatrikunst. Ta on sündinud Jõhvis ning lõpetanud Tallinna 4. tehnikakooli, alates 2008. aastast on Eesti muusika- ja teatriakadeemia professor. **Kes see on?**

32. Esimese võõramaalasena sai sellega hakkama ameeriklane Lorin Maazel 1980. aastal. Pragu elusolevatest isikutest on seda enamatel kordadel teinud Riccardo Muti, kes on seda teinud seitsmel korral ja jõudnud juba sellega hakkama saada ka käesoleval aastal. Ükski eestlane pole seda kordagi teinud, küll aga on see au olnud kahel lätlasel – ühel aastatel 2006, 2012 ja 2016, teisel aastal 2020. **Millisest tegevusest on jutt?** Täpne ja kahte punkti väärt vastus eeldab siinkohal vähemalt kolme sõna.

33. Möödunud aastal maailmas enim kassatulu teeninud lineteos oli Pixari animafilm „Pahupidi 2“, mille peategelased on 13-aastase teismelise tüdruku Riley Anderseni peas elavad emotsioonid. Filmi tegevustik leiab aset ühe teatud spordiala treeninglaagris. Ala on ka olümpiamängude kavas ning edukaimad naissportlased sel alal on Jayna Hefford ja Hayley Wickenheiser, kellel mõlemal on neli olümpiakulda ja üks -hõbe. **Mis spordiala on filmi „Pahupidi 2“ keskmes?**

34. Suurbritannias olid enam kui sajandi vältel tuntud .... Johnnydeks kutsutud bretooni farmerid, kes käisid ükselt uksele ja müüsid üht toidupoolist, mille nimi sobib ka punktiirile. Esimeste selliste kohta on teateid juba 19. sajandi algusest, kuid nende kõrgajaks olid 1920ndad aastad. Näiteks 1929. aastal tegutses neid 1400 tükki, kes eksportisid vastavat toidupoolist Suurbritanniasse enam kui 9000 tonni. Algselt liikusid baretti ja triibulist bretooni särki kandvad müügimehed jalgsi, hiljem ratastel. Alates 2004. aastast on Bretagne's Roscoff'i piirkonnas nende tegevusele ka muuseum pühendatud. **Mida need bretooni farmerid Suurbritannias müümas käisid?**

35. Nähtavad maalid on ühe kunstniku teadaolevalt kaks ainsat säilinud maastikumaali, neist vasakpoolset peetakse seejuures üheks silmapaistvamaks taeva kujutamiseks lääne kunstis. Mõlemal töö on kujutatud ühte ja sama Hispaania linna. **Milline linn ja kes on kunstnik (1+1 punkt)?**



36. Nähtavad kaardid kuuluvad kahele saarele, mille mõlema järgi on nime saanud maailmakuulsad püksid. Kui üks inimene on endale soetanud nii ühe kui teise paari, siis **kumma saare nime kandvad püksid on pikemad, kas A või B?**

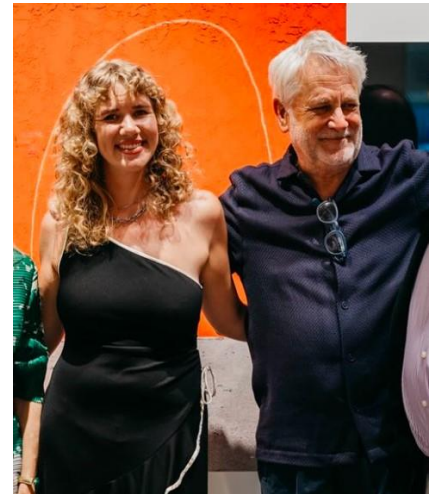
A



B



37. 2024. a augustis avasid fotol olevad isa ja tütar Tallinnas Dokfoto Keskuses ühise fotonäituse „Fotokontakt“. Kui tütar tegutsebki fotograafina, siis isa on meile peamiselt tuntud ikkagi ühelt teiselt alalt. Ning kumbki ei ole oma põhitegevust viljelenud ja/või tuntuks saavutanud Eestis. **Mis on isa ja tütre ühine perekonnanimi?**



38. Sõna “wahine” kasutati algselt maori naiste, eriti abielus naiste kohta. Sarnane kirjapilt “vahine” tähistab naist hawaii ja tahiti keeltes. Tänapäeval kasutatakse seda sõna aga eeskätt ühe hobi naisharrastajate kohta. **Milline harrastus / hobi?** Edukamate selle harrastusega tegelejate hulka kuuluvad näiteks Carissa Moore, Stephanie Gilmore või Caroline Marks, üha rohkem naisharrastajaid kerkib ka Eestist.

39. Küsitav ansambel sai oma nime aastatel 1971-72 valminud Austraalia telesarja järgi, mida ansambli produtsendiks olnud mees kord vaatama juhtunud. Telesarja keskseks karakteriks oli detektiiv nimega Napoleon Bonaparte, kelle hüüdnimi oligi sarja pealkirjaks ja sai ka ansambli nimeks. **Milline ansambel?** Kui Ühendkuningriigi kõigi aegade enim müüdud singlite edetabelis on esimesel 12 kohal kokku 11 esinejat/ansamblit, siis küsitav ansambel on ainus, mis esindatud kahe singliga. Mõlemad nendest singlitest ilmusid seejuures 1978. aastal.

40. Maailma juhtivat arhitektuuriauhinda, Pritzkeri preemiat, antakse välja alates 1979. aastast. Tänapäevaks on neid preemiaid konkurentsituult enim (kokku 8) läinud riiki, mille esimene esindaja võitis preemia 1987. aastal, seni viimane esindaja aga mullu. **Milline riik?** Näete ka viimaseid objekte, mille projekteerimise eest preemiad sinna läksid (ja mis kõik ka küsitavas riigis asuvad).





41. **Millise UNESCO maailmapärandisse kuuluva kompleksi** keskme moodustavad kolm kuninglikku paleed, mis on tuntud nimedega Mexuar, Comaresepalee (kus asub ka Mürtide õu ning Suursaadikute saal) ja Lõvide palee (mille saalide kujunduses on kasutatud eriti palju stalaktiiddekoori ehk *muqarnas*'t, vt ka pilt)? Kompleksi olulisemate ehitiste seas on lisaks uhke ümmarguse sisehooviga Karl V palee.



42. See 1960. aastal sündinud mitmekülgne mees on olnud oma riigi kõrgliiga jalgpalliklubi ründaja, kuid pidi karjääri katkestama põlvevigastuse tõttu. 50-aastaselt alustas ta tõsisemalt tegelemist mägironimisega. Ta on ka 1992. aastal asutatud pop-rocki ansambli Di Derre laulja, kitarrist ja laulude autor. Oma suurima tuntuse saavutas ta aga kriminaalromaanidega, mille peategelaseks on politseiuurija Harry Hole. Samuti on ta kirjutanud lasteraamatuid, näiteks "Doktor Proktori puuksupulber". **Kellest on jutt?**

43. Vasakpoolsel pildil on ainus oma riigi filmilavastaja, kes on jõudnud Oscari nominatsioonini parima filmilavastaja üldkategorias (*Academy Award for Best Director*). Kuldmehikese sai ta aga sama, 2020. aasta filmi eest kätte parima võõrkeelse filmi kategorias (praeguse nimega *Academy Award for Best International Feature Film*). Parima võõrkeelse filmi auhinnale kandideeris ka tema 2013. aastal, siis aga edutult. Tema kodumaale on Oscarid parima võõrkeelse filmi eest aga tulnud varasemalt ka aastatel 1987, 1988 ja 2010 valminud filmide eest. **Kes ja millise riigi filmimees (1+1 punkt)?**



44. Eelmisel aastal sai teatud põhusel üle maailma laiemalt tuntuks napsuvõtmise kõrvale harrastatav populaarne korealaste seltskonnamäng, mille sisuks on lühidalt see, et kes oma käe asetamisega õigesse kohta hiljaks jääb, see peab toopi kummutama. Kuigi mängul on ka oluliselt pikem nimi, sai ta maailmas tuntuks kolmetähelise lühendi all. **Mis on see kolmetäheline lühend?**

45. **KOLME PUNKTI KÜSIMUS:** Eesti on oma lipu all olümpiamängudelt võitnud praeguse seisuga 44 medalit, seda 11 erinevalt spordialalt. Kolmelt spordialalt on võidetud ainult üks medal ja huvitaval kombel on üks neist kuldne, teine hõbedane ja kolmas pronksine. **Mis on need kolm spordiaala?**

46. Küsitav teeliik moodustab maailma teetoodangust vaid 2%, kuid seda peetakse kõige kõrgema kvaliteediga kraamiks. Lihtsustatuna kirjeldades valmistatakse seda teed nii, et võetakse põõselt kõige ülemised ja kvaliteetsemad lehed, lastakse neil tugeva päikese käes närtsida ja siis muljutakse neid nii, et tee saaks oksüdeeruda. Lõpuks krutitakse lehed pisikesteks kagardeks, mis võtavad esialgse kuju alles siis, kui neile kuum vesi peale kallata. **Milline teeliik?**

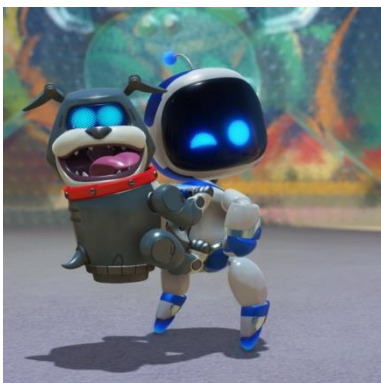
47. See hoopis teises valdkonnas tunduks saanud mees on viimasel ajal innukas põllumees. Juba koroonaajal hakkas ta pidama mesilasi, nüüdseks on lisandunud juurviljaaed. Kõik on mõistagi orgaaniline ning aktiivselt tutvustab ta oma sellealaseid tegemisi ka Instagramis, kus mehel on 88 miljonit jälgijat. Sinna on ta korduvalt postitanud ka saunapilte – talle kuulub üks Eestis valmistud iglusaun. **Kes on see pildil olev mees**, kes oma varasemas rollis külastas Eestis 2007. aastal, tehes oma töö siin ära päris edukalt?



48. 2024. aastal pälvis Prantsuse kirjanduse ehk mainekaima, Goncourt' auhinna (*Prix Goncourt*) Alžeeria päritolu kirjanik ja ajakirjanik Kamel Daoud (s. 1970). Daoudi debüütromaaniks oli 2015. aastal samuti Goncourt' auhinna pälvinud 2013. a romaan „*Meursault, contre-enquête*“ („Meursault, kontrolljuurdlus“). Selle süžee keerleb ühe maailmakirjanduse tähtteose, samuti romaani nimetu kõrvaltegelase ümber. **Mis on see kõnealune romaan ja kes on selle autor** (1+1 punkt)?

49. Eesti Draamateatri eelmise kahe suve menulavastuseks oli Kertu Moppeli loodud ja lavastatud „Onu Bella tähestik“. Lavastuse tutvustus on järgmine: „Legendaarne laulja Onu Bella tutvustab meile tähestikku ja annab igale sõnale oma tähenduse. Ta viib meid rännakule läbi oma tormilise karjääri ja hullu üheksakümnendate Eesti. Ta räägib, mis on punk ja mis on vabadus ja kuidas oleks võimalik seda viimast saavutada. Ta jutustab, kuidas ontlikust keemiaõpetajast sai seksisümbol ja vabariigi kurikuulsaim mees. Ta mõtiskleb identiteedi ja maskuliinsuse üle ning teeb seda kõike liigutades puusi eriti meeoluluka diskomuusika saatel“. Ivo Uukkivil oli selles lavastuses võimalik mängida iseennast (ansambli Velikije Luki lauljat esinejanimega Munk). **Kes aga mängis** (ehk mängib järgmisel suvel jälle) **selles lavastuses nimiosa – Onu Bellat?**

50. Vasakpoolne pilt on juba rohkelt auhindu võita jõudnud arvutimängust, mis saabus eelmisel aastal mängusõpradeni koos PlayStation 5 uue konsooliga. Selle nimi erineb vaid ühe tähe võrra Osamu Tezuka loodud legendaarsest mangast (ja ühtlasi selle parempoolsel pildil olevast nimikangelasest), mis jõudis lugejate ette enam kui 70 aastat varem. **Nimetage emb-kumb!**



51. Maailma üks kuulsamaid ooperiteatreid, Milano *La Scala (Teatro alla Scala)* avati 1778. a 3. augustil vana-kreeka mütoloogial põhineva ooperiga „*Europa riconosciuta*“ („Europe äratundmine“). Sama ooperiga taasavati teater 2004. aastal, pärast mitu aastat kestnud remonti. **Kes on selle ooperi helilooja?** Tegemist on mehega, keda tänapäeval teatakse suuresti tänu ühele teisele tema kolleegile.

52. Möödunud aastal lõi maailma muusikaedetabelites ja raadiojaamades laineid kaks laulu, mille mõlema pealkiri on ühe aastatel 1874-1926 elanud mehe nimi. Kui üht neist saaks nimetada klassikaliseks poplooks, siis teine kuulub räpžanrisse. Lauludele nime andnud mehe karjäär sai hoo sisse vodevilliteatrite lavadel esinedes ning teda võib pidada läbi aegade suurimaks omas žanris. **Kes on see viimasel ajal popmuusikat inspireeriv mees?**

53. Fotodel olev Justin Henry (s. 1971) on tänaseni kõige noorem ükskõik mis kategoorias Oscari-nominatsiooni teeninud inimene. Ta kandideeris parima meeskõrvalosa Oscarile näitlemise eest ühes 1979. a filmis, olles vaid 8-aastane. Oscarit tal siiski võita ei õnnestunud. **Mis oli see film**, mille pealkirjas sisaldub kahel korral Henry kehastatud tegelaskuju perekonnanimi?



54. F1 sarjas tegi see autotootja tehasevõistkonnana kaasa aastatel 1957-62 ning viimasel aastal tõi Dan Guerney ka neile ainsaks jäänud etapivõidu. Kaks aastakümnet hiljem tarniti mootoreid McLaren'ile ning nende jõuallikate toel tuli Alain Prost aastatel 1985 ja 1986 maailmameistriks. Seni viimast korda valmistati mootoreid 1991. aastal Footwork'i meeskonnale. Autoralli MM-sarjas saadi oma ainsad võidud 1978. aastal Monte Carlos ja kaks aastat hiljem Korsikal. Oluliselt edukamad on aga oldud Le Mans'i 24 tunni sõidul, kus just selle autotootja masinatel on saavutatud enim võite (19). Ka eestlane Martin Rump tegi 2022. ja 2023. aastal Le Mans'is kaasa just seda marki autol. **Milline autotootja?**

55. Pildil olev mees, kelle nime me teada ei taha, on töötanud mitmetes reklaami- ja turundusagentuurides *copywiter'i* ja loovjuhina, olles teeninud oma loomingu eest ka mitmeid Kuldmune, neist esimese väidetavalt venekeelse longero reklaami eest. Tema loomingust enim tuntakse aga midagi, mis on alates 1994. aastast ilmunud jõudumööda erinevates meediumites (viimasel ajal peamiselt veebis), kuid jõudnud ka näiteks näitusena Riigikogu ruumidesse kui hoopistükis Tallinna lennujaama tualettidesse. **Millest on jutt?**



56. Londoni kuulsas Westminster Abbey kirikus on ka kirjanikele pühendatud nurk. 1939. aastal pandi sinna üles mälestustahvel rühmale kirjanikele, mis aga oli teatavas osas vigane. Viga korrigeeriti alles eelmisel aastal ning selle korrigeerimiseks oli vaja teha ainult kuus punkti või täppi. **Nimetage palun vähemalt ühe kirjaniku perekonnanimi, kes oli seotud kõnealuse vea korrigeerimisega!**

57. Argentinas, Uruguays ja Paraguays on levinud traditsioon, et iga kuu 29. päeval süüakse üht kindlat rooga. Põhjus on selles, et vahetult enne palgapäeva on rahavarud paljudel lõpukorral ning küsitava valmistamiseks piisab sisuliselt vaid kartulitest ja jahust. Lisaks on traditsioon panna ka ühe pereliikme taldriku alla peesone münt, sest see pidavat õnne ja õitsengut tooma. **Mis roog?** Siinkohal eeldame toidu omakeelset nime.

58. See 1988. aasta film pälvis parima võõrkeelse filmi Oscari, Kuldgloobuse ning hulgaliselt teisigi auhindu, sh said palju kiita muusika kirjutanud Ennio ja Andrea Morricone. Selle tegevus leiab aset Sitsiilia väikelinnas ning film sai pealkirja ühe sealse kultuuriasutuse järgi. Filmi kuulsaimas stseenis näidatakse montaaži enam kui 40 vanemast filmist pärit suudlustseenidest. Muu hulgas on seda stseeni järgi tehtud ka ühes „Simpsonite“ episoodis. **Mis film?**

59. Ivan Lendl ja Monica Seles võitsid üksikumängus vastavalt kaheksa ja üheksa Suure Slämmi turniiri. Samas jäi mõlemal karjääri jooksul üks ja sama suurturniir võitmata. Lendli parimaks saavutuseks seal jäi finaali jõudmine 1986. ja 1987. aastal, Seles jõudis finaali ühel korral, 1992. aastal. **Milline neljast Suure Slämmi turniirist?** 21. sajandil tegusid teinud tennisistidest jäi seal võitmata ja karjääri suur slämm tegemata näiteks Justin Henin'il ja Stan Wawrinkal.

60. **KOLME PUNKTI KÜSIMUS:** Ja lõpetuseks juba suvisele lainele. **Millisesse kolme maakonda** tuleb vastavalt sammud seada, kui soovite tuleval suvel külastada nähtavaid end Eesti muusikmaastikule kinnistanud erineva žanri festivale?



VASTUSED

1	Carl Gotthard Hammerbeck	andnud nime Paide Hammerbecki Põhikoolile; Paide hariduselu edendaja ja sealse esimese eestikeelse kooli looja
2	kõõlus	
3	Etiopia	piltidel Etiopia mägismaa endeemsed gelaada ja Etiopia hunt
4	Kaja Kallas	Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika volinik, pildil Catherine Ashton ja Federica Mogherini
5	budism	lipu kujundus töötati välja Sri Lankal
6	Antiope	
7	nikkel; koobalt	Mendelejevi tabelis rauale järgnevad elemendid
8	Aserbaidžaan; Iraan	
9	Huawei	
10	jänese kapsas	
11	Toomas Savi	
12	püha Vicente / Vincent	Euroopa edelapoolsem neem on Sao Vicente neem
13	krüptograafia	
14	Meka; Medina	Muhammadi teekond kannab nime hijra, mis tähistab moslemitel ka uue aasta algust
15	Island; Norra; Jaapan	
16	Pühaste	käsitööõllede tootja
17	Tony Blair	populaarsed poisinimed Tonibler ja Bler
18	fentanüül	
19	Erasmus	münt anti välja haridusprogrammi 35. aastapäeva auks
20	papagoikala	
21	Franz Joseph I	abikaasaks sai Elizabeth (Sissi), viide telesarjale "Sissi"
22	rohement	viide rohe-kärnkonnale ja arhitekt Ludwig Mies van der Rohe
23	parvlaeva "Estonia" võõriramp	
24	Pradesh	India osariigid Uttar Pradesh, Madhya Pradesh, Andhra Pradesh ja Himachal Pradesh
25	Nvidia	
26	Rene Descartes	
27	Melania Trump	Donald Trumpi abikaasa, Sevnica asub Sloveenias
28	Taj Mahal	Gauhar Ara Begumi sünnitusel suri tema ema Mumtaz Mahal
29	Vilnius	
30	kommodoor; kaptenmajor; lipnik	
31	Elmo Nüganen	
32	Viini (Filharmoonikute) uusaastakontserdi dirigeerimine	lätlastest on seda teinud Mariss Jansons ja Andris Nelsons
33	jäähoki	
34	(punane) sibul	
35	El Greco; Toledo	
36	B	üle põlve ulatuvad Capri püksid ja lühikesed Bermuda püksid
37	Kivilo	Hollywoodis tegutsenud filmioperaator Alar ja fotograaf Saskia
38	surfamine	
39	Boney M.	
40	Jaapan	
41	Alhambra	asub Granadas
42	Jo Nesbø	
43	Thomas Vinterberg; Taani	Võitis filmi "Järgmine ring" lavastamise eest
44	APT	viide Bruno Marsi ja Rose hitile
45	jalgrattasport; poks; vigur-	vastavalt Erika Salumäe (1992), Nikolai Stepulov (1936) ja Kelly Sildaru

	ehk freestyle-suusatamine	(2022)
46	oolong	
47	David Beckham	andis 2007. a. valikmängus Eestiga kaks väravasöötu
48	Albert Camus; "Võõras"	Camus' romaani peategelaseks on Meursault, kes tapab nimetu araablase, kellest Daoudi romaanis on saanud keskne tegelane nimega Musa
49	Tõnis Niinemets	
50	Astro Bot / Astro Boy	
51	Antonio Salieri	vihje rivaliteedile Wolfgang Amadeus Mozart'iga
52	Harry Houdini	pala "Houdini" kuulub nii Eminemi kui Dua Lipa repertuaari
53	"Kramer Krameri vastu"	ingl. k. "Kramer vs. Kramer"
54	Porsche	
55	"Pesakond"	pildil "Pesakonna" autor Madis Ots
56	Brontë	kõigi kolme õe perekonnanimede viimasele „e“-tähele tuli lisada puudunud täpid
57	gnocchi	
58	"Cinema Paradiso"	
59	Wimbledon	
60	Raplamaa; Viljandimaa; Tartumaa	vastavalt Vana-Vigalas, Mulgi vallas ja Elvas